

UZASADNIENIE

wyroku z 3 stycznia 2017 roku

Pozwem z 16 października 2013 roku K. C. wniosła o ustalenie nieważności oświadczenia woli zawartego w umowie nr (...) o kartę kredytową i przyznanie limitu kredytowego w rachunku karty (...) zawartej z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. dnia 18 stycznia 2012 r. Powódka domagała się również zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że w dniu 18 stycznia 2012 r. powódka zawarła za namową osób trzecich z pozwanym umowę, na podstawie której Bank pozostawił do dyspozycji powódki kwotę 17 000 zł. Wskazano ponadto, że stan psychiczny powódki w chwili zawierania przedmiotowej umowy w znacznym stopniu ograniczył jej zdolność rozpoznawania znaczenia czynów i zdolności kierowania swoim postępowaniem. Sąd Rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim w sprawie II K 854/12, uznając powódkę za winną popełnienia zarzucanych jej czynów, w tym czynu popełnionego w dniu 18 stycznia 2012 r. skutkującego doprowadzeniem pozwanego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 17 000 zł, uznał jednocześnie, iż powódka w chwili popełnienia czynu miała w znacznym stopniu ograniczoną zdolność do rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem. Wskazano ponadto, że stan psychiczny powódki jest wynikiem tego, iż od 14 roku życia leczy się psychiatrycznie. Od 21 kwietnia 2008 r. do 4 czerwca 2008 r. była hospitalizowana w Wojewódzkim Samodzielnym Psychiatrycznym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im. prof. dr J. M., a następnie leczona psychiatrycznie w warunkach szpitalnych w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych (...) w Z.. Powódka posiada ponadto orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym oraz orzeczenie o niezdolności do pracy z uwagi na swój stan psychiczny. Co więcej powódka nieświadoma swoich działań była wykorzystywana przez osoby trzecie do zawarcia przedmiotowej umowy jak i innych dwóch umów kredytowych. W każdym przypadku po zawarciu wskazanych umów kredytowych osoby trzecie, które nakłaniały powódkę do zawarcia umów, przejmowały niemalże w całości wypacane przez nią środki, przekazując jej 200-300 zł (pozew k.2-6).

W odpowiedzi na pozew (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jego rzecz od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazał, że do zastosowania art. 82 k.c., tj. do uznania oświadczenia woli za nieważne nie wystarczy stan ograniczający świadomość lub swobodę postępowania, bowiem działanie z częściowym rozeznaniem nie stanowi prawnie doniosłej wady oświadczenia woli. W ocenie pozwanego żadnej z zawnioskowanych przez powódkę dowodów nie wskazuje nawet pośredni na ręk świadomości albo swobody powzięcia decyzji i wyrażenia woli przez powódkę w dniu 18 stycznia 2012 r. (odpowiedź na pozew k. 46-51).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 stycznia 2012 r. w W. K. C. zawarła z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. umowę nr (...) o kartę kredytową i przyznanie limitu kredytowego w rachunku karty 31249000050000510100001191 w kwocie 17 000 zł (umowa nr (...) k. 74v-78).

K. C. leczy się psychiatrycznie od 14 r. ż, tj. od czasu, kiedy była świadkiem tragicznego zdarzenia, w wyniku którego utonął jej brat i kolega. Od 21 kwietnia 2008 r. do 4 czerwca 2008 r. była hospitalizowana w Wojewódzkim Samodzielnym Psychiatrycznym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im. prof. J. M. z rozpoznaniem zaburzeń psychotycznych poporodowych. Od 9 grudnia 2012 r. do 21 stycznia 2013 r. K. C. była hospitalizowana w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych (...) w Z. z rozpoznaniem zaburzenia afektywnego dwubiegunowego – epizod maniakalny. Powódka posiada orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym oraz orzeczenie o niezdolności do pracy z uwagi na swój stan psychiczny (okoliczności bezsporne, dokumentacja

medyczna zgromadzona w aktach sprawy k. 14-19, 119-127, 137-156, 240-247, opinia sądowo-psychiatryczno-psychologiczna k. 326-343, ustne wyjaśnienia do opinii biegłych P. B. i R. W. utrwalone na płycie CD k.406).

Z uwagi na stan psychiczny, a w szczególności chorobę psychiczną pod postacią zaburzeń afektywnych dwubiegunowych – w dacie podpisania umowy, tj. w dniu 18 stycznia 2012 r. K. C. znajdowała się w stanie wyłączającym swobodne podejmowanie decyzji i wyrażenie woli (opinia sądowo-psychiatryczno-psychologiczna k. 326-343, ustne wyjaśnienia do opinii biegłych P. B. i R. W. utrwalone na płycie CD k.406).

K. C. została namówiona przez pośrednika do zawarcia umowy z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. o kartę kredytową i przyznanie limitu kredytowego z dnia 18 stycznia 2012 r.. Osoba ta poinformowała powódkę, że nie będzie musiała spłacać kredytu. Pośrednik przywiózł w tym celu dwukrotnie powódkę do siedziby (...) Bank S.A., instruując ją jednocześnie, gdzie ma pójść i co ma mówić. To pośrednik rozmawiał z pracownikami banku o warunkach zawartej umowy. Powódka nie miała wtedy potrzeby zaciągania kredytu, nie otrzymała karty kredytowej i nie korzystała ze środków przyznanych jej w ramach limitu kredytowego. W okresie zawierania umowy powódka przyjmowała leki antydepresyjne. Powódka obecnie nie jest w stanie wyjaśnić motywacji swojego zachowania (zeznania powódki K. C. k.102).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 14 marca 2013 r. uznano K. C. za winną m.in. tego, że w dniu 18 stycznia 2012 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z ustalonymi osobami, z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadziła w błąd pracownika A. Bank co do faktu zatrudnienia i osiąganych dochodów oraz zamiaru i realizowanych możliwości spłaty przez siebie w całości zaciągniętego zobowiązania, w ten sposób, że złożyła dostarczone jej przez ustaloną osobę poświadczające nieprawdę zaświadczenie o zatrudnieniu w firmie (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przy ul. (...) J lok. 5 w celu uzyskania karty kredytowej z limitem w kwocie 17 000 zł do rachunku o nr (...), gdzie środki z tej karty faktycznie przeznaczone były dla innej ustalonej osoby, a z którego to zaświadczenia wynikało, iż jest zatrudniona w tej firmie na stanowisku specjalisty do spraw administracji i finansów i osiąga dochód w wysokości 3270 zł brutto, choć faktycznie nie była ona tam zatrudniona, a które to zaświadczenie dotyczyło okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania karty debetowej, czym doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w łącznej wysokości 17 000 zł A. Bank, przy czym w chwili popełnienia zarzuconego jej czynu miała w znacznym stopniu ograniczoną zdolność do rozpoznawania znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem, tj. popełnienia czynu z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 31 § 2 kk (okoliczność bezsporna, wyrok Sądu Rejonowego w Nowym D. (...) k. 22-32).

Przedstawiony wyżej stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przywołanych dowodów, w tym dokumentów, zawartych w aktach sprawy, których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić im wiarygodności z urzędu. Wszystkie wyżej wymienione dokumenty w ocenie Sądu spełniają określone przepisami procedury cywilnej wymogi, pozwalające uznać je za prawidłową co do formy i wiarygodną w swej treści podstawę ustaleń stanu faktycznego w niniejszej sprawie. Z tego względu zostały one obdarzone przez Sąd mocą dowodową.

W zakresie ustalenia stanu psychicznego powódki w chwili składania oświadczenia woli, Sąd oparł się przede wszystkim na miarodajnych w tym zakresie dowodach: tj. opinii osób dysponujących wiadomościami specjalnymi - biegłych sądowych z zakresu psychiatrii jak i psychologii, a także dokumentacji medycznej znajdującej się w aktach sprawy. W ocenie Sądu opinia biegłych została sporządzona w sposób fachowy, a poziom wiedzy i doświadczenie biegłych, sporządzających od wielu lat opinie w sprawach tak cywilnych jak i karnych, oraz przedstawione podstawy teoretyczne opinii, pozwalają uznać ją za rzetelną. Wnioski zawarte w opinii, zostały przez biegłych sformułowane w sposób stanowczy oraz jasno i logicznie uzasadnione. Ponadto biegli w ustnych wyjaśnieniach w sposób kompleksowy odnieśli się do zastrzeżeń pozwanego do opinii pisemnej, precyzyjnie wyjaśniając przyjęte przez siebie ustalenia. Mając na uwadze powyższe, Sąd w oparciu o wnioski sformułowane przez biegłych dokonał ustaleń faktycznych we wskazanym zakresie. Zaznaczyć należy, że po złożeniu ustnych wyjaśnień do opinii strony nie zgłosiły już żadnych uzasadnionych zastrzeżeń w zakresie wniosków sformułowanych przez biegłych i nie złożyły wniosku o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłych.

Sąd dał wiarę zeznaniom powódki w zakresie, w jakim wskazała, że decyzja o zawarciu umowy o kartę i przyznaniu limitu nie została przez nią podjęta, a przez inne osoby pośredniczące, których woli powódka się poddała. Przy czym Sąd nie tracił z pola widzenia stanu zdrowia pozwanej w chwili składania zeznań, dlatego przy ich ocenie posiłkował się opinią sporządzoną przez biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii. Powódka nie była w stanie racjonalnie wytłumaczyć swojej motywacji przy zawieraniu umowy oraz miała nikłe rozeznanie co do jej przedmiotu. Poza sporem przy tym pozostawało, że nie korzystała ze środków przyznanych jej w ramach limitu kredytowego ani nie otrzymała karty kredytowej. Okoliczności te w zestawieniu z kategorycznymi wnioskami biegłych w tym zakresie, a także zasadami doświadczenia życiowego, kazały przyjąć, że powódka, będąc w stanie włączającym swobodne powzięcie decyzji, została nakłoniona przez osoby trzecie do zawarcia umowy będącej przedmiotem niniejszego postępowania.

Sąd nie dał natomiast wiary zeznaniom świadka U. K. w zakresie, w jakim wskazała, że powódka była świadoma znaczenia i konsekwencji złożonego w dniu 18 stycznia 2012 r. oświadczenia woli. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności kategoryczne wnioski zawarte w opiniach biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii, zeznania powódki, jak również ustalenia tłoczącego się postępowania karnego pozostawały w sprzeczności z faktami prezentowanymi przez U. K.. Nie bez znaczenia dla oceny wiarygodności zeznań świadka w tym zakresie pozostaje okoliczność, że była ona pracownikiem strony pozwanej, a jej zeznania rzutowały na ocenę prawidłowości i rzetelności wykonywania przez nią powierzonych jej obowiązków. W dodatku przedmiotowe zdarzenie miało miejsce dwa lata od składania zeznań przez świadka i

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne.

K. C. domagała się ustalenia nieważności oświadczenia woli zawartego w umowie nr (...) o kartę kredytową.

Tak sformułowane powództwo znajduje swą podstawę w treści art. 189 k.p.c., który stanowi że powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Przedmiotem sporu w sprawach o ustalenie nie jest spełnienie świadczenia, a jedynie usunięcie stanu niepewności co do istnienia określonego prawa lub stosunku prawnego. Materialnoprawną przesłanką uwzględnienia powództwa o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, opartego na przepisie art. 189 k.p.c. jest istnienie interesu prawnego w żądanym ustaleniu.

Na wstępie rozważenia wymagało zatem zagadnienie interesu prawnego powódki w ustaleniu nieważności oświadczenia woli złożonego w dniu 18 stycznia 2012 r. Niewątpliwym jest, że Sąd obowiązany jest z badać urzędu występowanie wskazanej materialnoprawnej przesłanki powództwa o ustalenie, a stwierdzenie jej braku w realiach faktycznych ukształtowanych w rozpatrywanej sprawie skutkuje oddaleniem powództwa wprost bez analizy żądania powoda pod kątem merytorycznym. Interes prawny jako przesłanka dopuszczalności powództwa opartego na art. 189 k.p.c. musi istnieć przy tym zarówno w chwili wytoczenia powództwa, jak i w chwili wyrokowania.

O prawnym charakterze interesu, czyli o potrzebie wszczęcia oznaczonego postępowania i uzyskania oznaczonej treści orzeczenia decyduje istniejąca obiektywnie potrzeba ochrony sfery prawnej powoda. Interes prawny występuje także wtedy, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa, gdy określona sytuacja zagraża naruszeniem uprawnień przysługujących powodowi bądź też stwarza wątpliwość co do ich istnienia czy realnej możliwości realizacji (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 24 stycznia 2014 r. I ACa 682/13, LEX nr 1425376).

W ocenie Sądu w rozpatrywanym stanie faktycznym powódka ma interes prawny w żądaniu ustalenia, albowiem jest to jedyna droga prowadząca do wykazania, że oświadczenie woli zawarte w umowie nr (...) o kartę kredytową jest nieważne.

Ponadto Sąd podziela i przyjmuje za własne stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 maja 2005 r. w sprawie o sygn. V CK 644/04, zgodnie z którym możliwość wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego (art. 840 § 1 k.p.c.) nie pozbawia osób, przeciwko którym toczy się postępowanie egzekucyjne, interesu prawnego

uzasadniającego żądanie ustalenia nieistnienia stosunku prawnego (art. 189 k.p.c.). Odmienne są bowiem skutki wydania orzeczenia ustalającego nieważność oświadczeń woli złożonych przez powodów (art. 189 k.p.c.) oraz orzeczenia pozbawiającego wykonalności istniejący tytuł wykonawczy (art. 840 § 1 k.p.c.), a także na odmienny charakter tych orzeczeń. Orzeczenie pozbawiające tytuł wykonawczy wykonalności ma charakter konstytutywny; orzeczenie ustalające nieważność złożonych oświadczeń woli (nieistnienie stosunku prawnego) - deklaratywny. Skutek kształtujący związany jest bowiem ze złożeniem przez określony podmiot oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych wadliwego oświadczenia woli, jak w rozpoznawanej sprawie, lub od wystąpienia innym zdarzeń, z którymi łączy się wygaśnięcie istniejącego uprzednio stosunku prawnego (por. Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 24 maja 2005 r., V CK 644/04, Legalis nr: 108794).

W tym miejscu należy również zauważyć, że w toku postępowania wszczętego na podstawie art. 840 § 1 k.p.c. Sąd co prawda ustala, czy zachodzą przesłanki do wydania orzeczenia pozbawiającego tytuł wykonawczy wykonalności, niemniej ustalenia te nie znajdują odzwierciedlenia w sentencji orzeczenia. Co więcej orzeczenie pozbawiające tytuł wykonawczy wykonalności nie ureguje wszystkich stosunków między stronami. Zważywszy że bankowy tytuł wykonawczy obejmuje zadłużenie dłużnika tylko do wysokości określonej kwoty, można się zdarzyć, że bank będzie domagał się dalszych odsetek na podstawie innego tytułu. W świetle powyższego nie powinno budzić wątpliwości, że powództwo przeciwegzekucyjne nie zapewni powodce pełniejszej ochrony i dopiero wyrok ustalający przesadzi definitywnie kwestię ważności umowy, likwidując tym samym stan niepewności w zakresie łączącego strony stosunku prawnego.

Konkludując, w przekonaniu Sądu w świetle poczynionych uwag nie sposób negować, że zgłoszone żądanie zmierzało do wprowadzenia jasności w ramach łączącego strony stosunku prawnego, a powodowi nie służyło dalej idące żądanie w tym zakresie, co przesądza o istnieniu interesu prawnego w dokonaniu ustalenia żądanej treści.

Przesądzenie o istnieniu interesu prawnego do wystąpienia z powództwem otwiera drogę do dalszych rozważań na temat prawa materialnego, jakie powinno stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

W myśl art. 82 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

Ocenę stanu psychicznego powódki w dacie zawierania umowy z pozwanym Sąd poczynił w oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe, przyjmując, że kwestia świadomości i swobody powódki w podejmowaniu decyzji nie została – wbrew twierdzeniom pozwanego – w sposób jednoznaczny i wiążący przesądzona w toku postępowania karnego. Nie ulega wątpliwości, że w myśl art. 11 k.p.c. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Niemniej zgodnie z dominującym stanowiskiem orzecznictwa i doktryny wiązanie prawomocnym wyrokiem karnym dotyczy ustalonych w nim znamion przestępstwa i okoliczności jego popełnienia, natomiast okoliczności wykraczające poza te elementy stanu faktycznego nie są wiążące w sprawie cywilnej.

W sentencji wyroku karnego znalazło się ustalenie ograniczonej w znacznym stopniu poczytalności, a zatem zdolności powódki do rozpoznania znaczenia czynu, jak i pokierowania swoim zachowaniem. Niemniej w ocenie Sądu automatyczne przeniesienie tej konstrukcji na płaszczyznę prawa cywilnego nie jest jednak możliwe. Po pierwsze przepisy kodeksu cywilnego nie znają instytucji poczytalności, a tym bardziej jej stopniowania. Po drugie - jak wskazali biegli, mający wieloletnie doświadczeni w opiniowaniu zarówno w sprawach karnych jak i cywilnych, poczytalność, rozumiana na gruncie prawa karnego jako zdolność do rozpoznania czynu zabronionego i do pokierowania swoim postępowaniem - nie jest tożsamym pojęciem ze świadomością i swobodą podejmowania decyzji – ustalaną dla potrzeb procesu cywilnego, a zatem ich ocena nie powinna być dokonywana automatycznie. Co więcej bywa tak, że tam, gdzie stwierdza się ograniczoną poczytalność, jak u powódki, będą wstępowały czynniki, które całkowicie znoszą swobodę i świadomość podejmowania decyzji i wyrażenia woli. Tym samym nie ma sprzeczności między

stwierdzeniem znacznego ograniczenia poczytalności w procesie karnym a stwierdzonym brakiem możliwości swobodnego i świadomego podejmowania decyzji w procesie cywilnym. Co więcej w toku postępowania karnego biegli również wskazywali na istnienie czynników stanu patologicznego, które znacznie ograniczały poczytalność powódki, w żadnym wypadku zaś nie stwierdzali, że w chwili popełnienia czynu zabronionego – była ona osobą zdrową. W tym stanie rzeczy Sąd przyjął, że w niniejszej sprawie niezbędna jest ocena stanu psychicznego powódki przez pryzmat zdolności do świadomego i swobodnego powzięcia decyzji i wyrażenia woli, co z kolei rodziło konieczność odwołania się do specjalistycznej wiedzy biegłych.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że w chwili podpisywania umowy o kartę kredytową i przyznanie limitu, tj. 18 stycznia 2012 r. K. C. znajdowała się w stanie wyłączającym swobodne powzięcie decyzji oraz wyrażenie woli. A jak zaznaczono, ustaleń w tym zakresie Sąd dokonał w oparciu o miarodajny w tej mierze dowód z opinii biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii jak i dokumentacji medycznej. W świetle jednoznacznych i kategoriowych wniosków sformułowanych w tej opinii, przyjąć należało, że w dacie zawierania umowy z pozwanym powódka cierpiała na zaburzenia afektywne dwubiegunowe. Przy czym choroba ta spełnia przesłanki art. 82 k.c. Jak wskazali biegli, osoba w stanie chorobowej depresji nie będzie potrafiła przeciwstawić się innym osobom, nie będzie miała na to siły, nie będzie zdolna krytycznie ocenić swojego postępowanie i przewidywać jego skutków w przyszłości. Depresja skutkuje m.in. poczuciem niskiej wartości, poczuciem zmęczenia i obniżeniem lub zanikiem wolnej woli. Osoby takie łatwo poddają się woli innych osób. Z kolei osoba w trakcie epizodu maniaka lub hipomaniaka będzie w sposób nadmiernie niekrytycznie pozytywnie oceniać swoje możliwości, chociażby do spłaty zobowiązań kredytowych, co również pozbawia możliwości swobodnego i świadomego podejmowania decyzji. Nie bez znaczenia dla oceny stanu zdrowia powódki pozostają również wyniki badań neuropsychologicznych, zgodnie z którymi poziom intelektualny powódki kształtuje się na pograniczu normy i upośledzenia umysłowego, co również negatywnie wpływa na zdolność do rzeczowej oceny swojej sytuacji i intencji innych osób, a także na zdolność przewidywania skutków podejmowanych działań.

Oczywistym pozostaje, iż zaburzenie czynności psychicznych, o jakim mowa w art. 82 k.c., należy oceniać wyłącznie na moment składania przez daną osobę oświadczenia woli, natomiast nie w odniesieniu do dłuższego okresu oraz że samo ustalenie, iż oświadczający był dotknięty chorobą psychiczną nie wystarcza dla uznania jego oświadczenia woli za nieważne. Jednakże Sąd, na zasadzie domniemania faktycznego, wnioskuje o stanie psychicznym osoby na moment składania oświadczenia woli, biorąc za podstawę wiadomości o jej stanie w dłuższym okresie.

Tymczasem biegli sądowi nie mieli wątpliwości, że choroba afektywna dwubiegunowa doskwierała poznanej w dacie podpisania umowy, a Sąd nie miał podstaw, by kwestionować wnioski biegłych w tym zakresie. Biegli na podstawie relacji pozwanej i opisywanych przez nią objawów, jak również wyników przeprowadzonego badania oraz analizy historii choroby stwierdzili, że w momencie zawierania umowy powódka przejawiała objawy zespołu depresyjnego.

Jak wynika ze zgromadzonej dokumentacji medycznej zaburzenia o charakterze depresyjnym pojawiły się u powódki już we wczesnej młodości, a na 4 lata przed datą przedmiotowej umowy była hospitalizowana w szpitalu w P. z powodu zaburzeń psychotycznych z rozpoznaniem psychozy poporodowej. Ponadto w dokumentacji leczenia ambulatoryjnego z 2010 r. wynika, że lekarz nie miał wątpliwości, że powódka jest osobą chorą psychicznie, a diagnozy z tego okresu sugerowały obserwację w kierunku choroby afektywnej dwubiegunowej. Co więcej zapisy z dokumentacji medycznej powódki wskazują na występowanie okresów wahań nastroju - wzmożonego nastroju, wzmożonego napędu psychoruchowego, a także objawów zespołu depresyjnego, co jest charakterystyczne dla zaburzeń dwubiegunowych. Zauważyć należy, że choroba afektywna dwubiegunowa jest chorobą charakteryzująca się cyklicznością – nawrotem określonych zaburzeń psychicznych, a jej zdiagnozowanie jest możliwe dopiero z perspektywy czasu - po stwierdzeniu występowania epizodów depresji i manii/hipomanii. Tym samym okoliczność, że u powódki postawiono diagnozę zaburzeń afektywnych dwubiegunowych w trakcie hospitalizacji w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych (...) w Z. w okresie od 9 grudnia 2012 r. do 21 stycznia 2013 r., a zatem rok po zawarciu umowy z pozwanym, wbrew twierdzeniom pozwanego – nie jest dowodem na dobry stan zdrowia powódki w chwili zawarcia umowy, a

wręcz przeciwnie świadczy o tym, że nawroty depresji i mani/hipomanii musiały występować u powódki wcześniej, co z kolei jest zgodne z wnioskami biegłych.

W konsekwencji powyższego Sąd stwierdził, że w dniu 18 stycznia 2012 r. powódka K. C. cierpiała na zaburzenia psychiczne w postaci zaburzeń afektywnych dwubiegunowych, co wyłączyło możliwość swobodnego podejmowania decyzji i wyrażenia woli, a w konsekwencji - oświadczenie woli zawarte w umowie nr (...) o kartę kredytową i przyznanie limitu kredytowego w rachunku karty (...) zawartej z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. dnia 18 stycznia 2012 r. jest nieważne.

O kosztach Sąd orzekł zgodnie z wynikiem sporu na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając na rzecz powódki wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym obliczone na podstawie § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j. t.) w kwocie 2 400 zł oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

O nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł w pkt 3 sentencji wyroku na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Nieuiszczone przez strony koszty sądowe wyłożone tymczasowo przez Skarb Państwa wyniosły łącznie 2 161,41 zł. Na sumę tę składały się wydatki poczynione na wynagrodzenie biegłych (1178,95 zł + 982,46 zł) Przy uwzględnieniu wyniku sprawy Sąd z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – kasy Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w W. od pozwanego kwotę 2 161,41 zł.

SSR Magdalena Hemerling